

Jair Bolsonaro

Rozhovor s Alainem de Benoistem pro francouzské stránky Boulevard Voltaire vedl Nicolas Gauthier.

Nicolas Gauthier: Jair Bolsonaro, zvolený v říjnu 2018 brazilským prezidentem s podporou více než 55 % voličů, se počátkem roku ujal úřadu. Levice ho častuje sprškou svých oblíbených nálepek (homofob, rasista, sexista atd.) a hovoří o nové vlně „populismu“. Z jeho vítězství jsou prý nadšení i všichni „pravičáci a ultrapravičáci“. Radíte se mezi ně?

Alain de Benoist: Ani náhodou. Bolsonaro se sice skutečně nepochybně vyvezl na vlně současného trendu, když se mu podařilo získat hlasy širokých vrstev, které dříve podporovaly Dělnickou stranu. Musím však připomenout, že populismus nemá pevně danou ideologickou náplň. Jde tak spíše o otázku stylu a reakce na zákon politické nabídky a poptávky, který lze ovšem kombinovat s různými ideologiemi („populistou“ tak byl i bývalý prezident Luiz Inácio Lula). Právce vždy reflexivně reaguje na prohlášení o obnově „práva a pořádku“. Problém ovšem spatřuji v tom, že právo může být nespravedlivé a pořádek často bývá spíše shora posvěcený chaos.

Nehodlám pochopitelně soudit Bolsonarovy úmysly a svědomí. Upřímně doufám, že dokáže skoncovat s korupcí a vrátit alespoň trochu klidu a bezpečnosti zemi, kde jen loni došlo

k 64 000 vraždám (a více než půl milionu Brazilců násilně zemřelo za poslední desetiletí). Zároveň ale nemohu nevidět, že se jedná především o kandidáta finančních trhů (burza v São Paulu po jeho výhře posílila o celých 6 %), nadnárodních společností počínaje Monsantem a lobby latifundistů (*la bancada ruralista*), ani že to byly evangelické církve kontrolované americkými televizními evangelisty a plné sionistického mesianismu, které ho nejrozhodněji podporovaly. (Bývalý katolík Bolsonaro konvertoval k evangelické formě protestanství symbolickým křtem v řece Jordán v roce 2016.)

NG: Ale co vám na něm vadí především?

AdB: Vyslechl jsem několik jeho projevů a pozorně přečetl jeho program, z něhož mi je v leccems opravdu zle. Kromě stažení Brazílie z Pařížské dohody o klimatu ohlásil také výstavbu nové dálnice napříč Amazonií a otevření indiánských oblastí, jejichž obyvatelé budou vystěhováni, ropnému a těžebním průmyslu. Systematicky také prosazuje průmyslovou zemědělskou výrobu na úkor ochrany prostředí. Aby snad nenechal nikoho na pochybách, bez okolků osekal ministerstvo životního prostředí a jeho pravomoci převedl na ministerstvo zemědělství. Ohlásil také zrušení ministerstva kultury. V sociální oblasti zamýšlí provést skoro úplnou privatizaci státních podniků, penzijní systém spojit s investičními penzijními fondy, snížit zdanění skupině nejmocnějších průmyslníků, rozšířit daňové úlevy pro vysokopříjmové skupiny a provést zásadní deregulaci finančního sektoru. Jestli v Brazílii jsou nějaké Žluté vesty, těžko na tom najdou cokoli pozitivního.

Na mezinárodním poli se Bolsonaro ve většině kontroverzních otázek drží Donaldem Trumpem vytyčeného kurzu: **přesun vyslanectví** své země z Tel Avivu do Jeruzaléma, bezpodmínečná podpora Saúdské Arábie a Izraele, nedůvěra k Evropě a nepřátelství vůči Rusku a Číně. Připočtěme k tomu jeho neskrývanou nostalgii k diktatuře, jež v Brazílii vládla v letech 1964-1985, na níž toho mnoho dobrého nenacházím. Za svůj život pamatuji vojenských diktatur hned několik: od řeckých plukovníků, přes argentinské generály až k Pinocheotvi a jeho „Chicago Boys“. Každá z nich byla mizernější než ta před ní.

NG: Bolsonaro je ovšem označován za nacionalistu...

Mnohem spíš než nacionalista je tento charakter, lidsky dosti prázdný a bezskrupulózní, ve skutečnosti liberálem (v klasickém slova smyslu, tj. vyznavač ideologie volného trhu). Oporou jeho vlády, je Paulo Guedes, který kontroluje hned pět ministerských portfejí. Tento ultraliberální spoluzakladatel investiční banky BTG Pactual studoval na Chicagské škole ekonomie u Milтона Friedmana. Podílel se na vzniku libertariánského institutu Millenium, který mimo jiné hájil užívání pesticidů a zastával také post v chilské vojenské diktatuře. Ministr zahraničí Ernesto Araújo je antiekologický diplomat s vazbami na agrobiznis. Ministr zemědělství Tereza Cristina zastupuje zmíněnou lobby latifundistů. Ministr školství Ricardo Vélez Rodriguez, v Brazílii naturalizovaný Kolumbijec, je žákem Antônia Paima, někdejšího komunistického intelektuála, který později předsedal na ultraliberalismus. Jejich společný guru Olavo de Carvalho, v Americe žijící „intelektuál“, nabízí lekce filozofie „přes internet“. To je pro mě jasná stopka - ze zásady nikdy nepodpořím obrat doprava, doprovázený takto mohutným vzepětím liberalismu.

DÉLSKÝ POTÁPĚČ

Rozhovor s Alainem de Benoist AdB: le programme de Jaïr Bolsonaro est consternant ! vyšel na stránkách Boulevard Voltaire 11. ledna 2019. Anglická verze (překlad Eugène Montsalvat) Alain de Benoist: Jair Bolsonaro's program is appalling! vyšla na stránkách Geopolitica.ru 26. ledna 2019.